

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 148.

Anden Session.

44de Møde.

Fretdagen den 6te December.

(Fortsat).

Mourier (fortsat): Men, saa sundt og rigt end dette kunde synes, at være, er det næsten utroligt, hvilken Fylde af Begrebsforvirring der ligger i den hele Fremstilling; dog, jeg skal nu ikke opholde Thinget med nærmere at oplyse dette (S. N. Hansen: Na jo, gjør det!) Ja, jeg skal gjerne føie den ærede Rigsdagsmand i med nogle faa Ord at sige Saameget, som turde være nogenlunde tilstrækkeligt. Sagen er nemlig den, at det er aldeles urigtigt og stridende imod de simpleste og meest anerkjendte Retsbegreber, naar man troer at kunne sætte den nuværende Fideicommissbesidder paa lige Trin med Fæsterne. Det er vist, at den nuværende Fideicommissbesidder har Brugten og Besiddelsen af Fideicommissgodsset, og det kun for sin Livstid; men jeg troer dog ikke, at Nogen let vilde falde paa at kalde ham Livsfæster (Nei!). Han er vistnok Bruger for Livstid, men han er tillige meget mere end Bruger; han er nemlig selv en Bestanddeel af den egentlige Eier, han er den, som under sin Besiddelsestid repræsenterer Eieren, samt — og dette maa isærdeleshed vel erindres — udøver den Eiendomsraadighed, der kan bestaae med Naturen af hans temporaire Besiddelse; ja Virkningen af hans Eiendomsraadighed strækker sig endog i visse Tilfælde ud over denne Grændse, idet navnlig Succesfor i Reglen maa ansees bunden ved Bortfæstningerne, saavelsom ved de indgaaede Forpagtningscontracter om Hovedgaardenes Jorder. Den nuværende Fideicommissbesidder inddrager derhos og raader, som over sin personlige Formue, over alle Indtægterne af Godsset, hvoriblandt ogsaa selve Indfæst-

ningscapitalerne komme ham tilgode, uden at Noget deraf skal afgives til Fideicommisset. Deraf følger altsaa, at den hele Slutning er bygget paa meget urigtige Forudsætninger. Der var vistnok endeel mere herom at sige, men jeg troer, at det Ansørte kan være tilstrækkeligt til at vise det Ugrundede i den Parallel, man har villet drage mellem Fideicommissbesidderen og Fæsterne (En Stemme: Det troer jeg ikke!). Ja, jeg troer det dog, og jeg vil føie til, at ligeoverfor den, for hvem det ikke er nok, turde alt Dyrigt være overflødigt (En Stemme: Det glæder mig). Derimod er det, naar det fideicommissariske Baand hæves, i sin Orden, at man paa en Maade skifter imellem Fideicommisset og Fideicommissbesidderen; thi hvad der end kan siges derimod, og jeg veed, at der kan reises Tvivl i denne Henseende, saa er der dog overmaade meget, som kan anføres til Retfærdiggjørelse for den, i alt Fald og i de hidtil brugelige Bevillinger fulgte, Grundfæstning, at den nuværende Fideicommissbesidder virkelig tilkommer forlods en vis Qvota, fornemmelig med Hensyn til Tabet af Indfæstningerne, Noget, som i Særdeleshed træder frem, naar Afhændelsen just skeer ved indtrædende Fæstledighed. Fastsættelsen af en saadan Qvota har imidlertid altid noget Vilkaarligt; men netop derfor lader det sig ogsaa nogenlunde forsvare, i visse Tilfælde at ansætte den noget høiere, naar et vigtigt Statsformaal derved kan fremmes, og det er just dette, Lovforslaget har gjort, forsaavidt den nuværende Besidder tillægges en større Qvota i de Tilfælde, hvor Afhændelsen skeer til Fæsterne eller deres Børn.

Men idet jeg nu forlader denne Tanke- række, maa jeg tillade mig at føie et Par Betragtninger til, hvorved jeg rigtignok kommer